REDACTADA POR UN COLEGIO
•
Redacción y Administración
Eyzaguirre 1116
Teléfono 88049

VIDA NUESTRA

UNICA PUBLICACION DE CLARAS Y BIEN DEFINIDAS TENDENCIAS NACIONALISTAS

Aparece todos los viernes

Suscripciones
Anual . . . . . $ 24
6 meses 12
Extranjero, anual 30
Horas de oficina:
9 a 12 y 14 a 18 horas

AÑO I — SANTIAGO DE CHILE, VIERNES 5 DE JUNIO DE 1931 — N.º 9.

ARONSTAM

Antes del Congreso, supimos que un enviado especial de la Hicem, estaba entre nosotros. Después del Congreso, vimos que era una poderosa personalidad, marcada con caracteres propios que, cual un predestinado, había llegado a nuestros lares, en el momento propicio, a realizar lo que otro al vez no habría podido.

El mismo tal vez, no se imaginó nunca que su misión en Chile, iba a apartarse de las normas fijadas por la institución que lo enviava. Vino a ver, a estudiar las posibilidades de establecer algunas familias judías que necesitaban emigrar y no sabían donde. Vino a interesarnos por la desventura de nuestros hermanos de Polonia, de Rumania, de Ukrania, que medio teníamos olvidados y cuyo dolor no sentíamos. Vino a golpear nuestros espíirtus en nombre de los que sufren, faltos de pan y de techo, para que siquiera llegue hasta ellos el calor de nuestros pechos fraternos, latiendo emocionados en presencia de su desventura. Vino a eso, y le cupo hacer mucho más.

Es que el Dr. Ekutiel Aronstam, nuestro huésped, no pudo olvidar, al llegar a esta tierra nuestra, que está vinculado al movimiento sionista desde sus albores. Y huésped de honor en nuestra última Convención, no trepidó en abandonar su cómodo sitial de distinguido observador, cuando estimó que algo podía hacer por salvar el Congreso.

Y fué un momento álgido, cuando ya el fracaso parecía seguro, el que lo decidió a aceptar el cargo de Presidente, que su modestia le impidó aceptar cuando en un principio le fuera ofrecido. Así fué como se salvó el Congreso, como se llegó a unificar el sionismo chileno, como se logró elegir un Directorio que ofrece todas las garantías que, con relación a trabajo, dedicación, imparcialidad e idealismo, pueda exigir el sionista más exigente. Todo ello se logró sólo a su energía, a su imparcialidad y a su tacto excepcionales.

El Congreso, reconocido, hizo constar en sus resoluciones finales, la gratitud hacia el hombre que logró llevarlo a feliz término.

Los sionistas chilenos, han grabado en su recuerdo el nombre del que logró, lo que hoy es objeto de su más íntima satisfacción.

EL BANQUETE DE MAÑANA

Mañana sábado a las 22 horas, se efectuará el banquete que fué organizado por los directorios de la Federación Sionista "Centro Juventud", "León Joffré", "Unión Sionista A. J. I.", "Círculo Israelita" y Comité de Protección de los Inmigrantes Israelitas, en honor del presidente del último Congreso Sionista, nuestro huésped, Dr. E. Aroustam.

Por el entusiasmo que reina en la colectividad, es de augurar que el banquete de mañana revestirá caracteres brillantes.

NECESITAMOS CORREDORES DE AVISOS
dirigirse a
EYZAGUIRRE 1116
TODO EL DIA

LEA
el próximo número

SUSCRIBASE
a "Vida Nuestra"

LUCERNA

La confitería predilecta del público israelita. Mantiene constantemente la mejor orquesta a las horas de concurrencia

Atención esmerada para fiestas, casamientos y recepciones

SOBRE TODAS

FABRICACION ALEMANA

LAS MEJORES DEL MUNDO

FACILIDADES DE PAGO

PFAFF

LA MAQUINA PARA COSER

Sociedad Máquinas PFAFF Ltda.
AHUMADA 51

מיר לאדן איין די אידישע קאלעקטיוויטעט צו באזוכן אונזער
סאלאן דע ווענטאס.

IMP. "EL ESFUERZO", EYZAGUIRRE 1116.—SANTIAGO

Guía Profesional

Dr. ISAAC HORVITZ
Médico - Cirujano
Santa Rosa 1053
Consultas de 2 a 4

ANGEL FAIVOVICH
RAFAEL PARADA
Abogados
Compañía 1223

CONSULTORIO DENTAL
del Dr. ISAAC VAISMAN
Consultas de 10-12 y de 14-18 horas
TARAPACA Núm. 814

Dr. ISRAEL DRAPKIN
A. Prat. 1441 Telf. 291, Mat.
Consultas de 2 a 5

Dr. MAURICIO WEINSTEIN
Estudios Europa, Piel, Sífilis Venéreas
Agustinas 1357
Consultas de 3 a 5

Dr. LAMAS
Enfermedades de Niños.
Consultas de 2 a 4 ½
Gálvez 61 Teléf. 83151

MUEBLERIA PORTEÑA
de Miguel Iusid
P. MONTT 2023 VALPARAISO

ISIDORO HORVITZ
Comisiones y Consignaciones
Agente autorizado de las Compañías "La Estrella" y "La Minerva"
SANTA ROSA 1122 SANTIAGO

אידישער אימיגראנטן שוץ-פאראיין
— אנגעשלאסן —
אין היאס, יקא, עמיגדירעקט.
SERRANO 202 — CASILLA 2991 — TELEF. 88076
אטענדירט יעדן טאג פון 6 ביז 8 נאכמיטאג
געלט אנווייזונגען אין אלע אייראפעאישע לענדער,
זשאמאדעס, שיפסקארטן, אינפארמאציעס א. א. וו.

COMITE DE PROTECCION
a los
INMIGRANTES ISRAELITAS
afiliado a la
Hias - Jca - Emigdirect

CONTRATE SUS SEGUROS

Contra incendios, accidentes del trabajo, lucro cesante, sementeras, de transporte, etc., con nuestro grupo de Cías. Nacionales de Seguros

"LA REPUBLICA"
"LA ESTRELLA"
"LA CORDILLERA"
"LA INDUSTRIAL"
"LA MINERVA"

Capital y fondos acumulados $ 13.000,000

AGENCIAS EN TODO EL PAIS
Oficina Principal:
Agustinas 1137, edificio propio — Santiago
TELEFONO 83920 — CASILLA 493
LUIS KAPPES G., Gerente

Sastrería Rusa
RISNIK Y BORZUTZKY
MONEDA 848
CONCEDEMOS CREDITOS
Santiago

Gran Peletería "Oso Blanco"
Casa establecida en 1905
PASAJE MATTE 59
Casilla 2633 - Santiago
Teléfono Auto 84854

FABRICA
DE GORRAS Y SOMBREROS
"LA EUROPEA"
M. R.
ZAVELEV Hnos.
Avenida República 46
Casilla 4560 - Teléfono 88464
SANTIAGO

Adolfo Crenovich
IMPORTADOR DE PIELES
DELICIAS 2284
SANTIAGO

PELETERIA WASHINGTON
Moneda 873
SANTIAGO

PROVEASE EN ESTA CASA
AHUMADA esq. MONEDA
Teléfono 89735
LA GRANDE MAISON

Alberto Gerchunoff

EL MISTERIO DE LA PALABRA

(Del libro "Pequeñas Prosas")

En el principio era el Verbo y el Verbo era con Dios y el Verbo era Dios. He aquí lo que saben los que aman la consistente y multiforme palabra. Lo sabemos nosotros, porque vivimos en la palabra y nos sustentamos de ella, porque ella es la parte y el todo de nuestro sér, la voz que emitimos y el acto que realizamos. Es la oscura *entraña en* que trabajamos y el agua buena en que apagamos la sed. ¿Quién puede ofrecer regalo más maravilloso que el de la *palabra oportuna?* Puede el mísero Midas volver oro lo que toque con su mágica vara. Nunca dará a las cosas el esplendor con que los reviste la palabra, pues con su armonía imprecisable, se llegará al espíritu, esto es, más allá de vendrán después lo oirán repercutir y sentirán aún su calos ojos y de la piel, y los que lor germinal, y su calor los animará de nuevo. ¿Cómo hizo Dios al hombre? Le infundió su soplo, le infundió el Verbo. La palabra nos abre en el deleite su misterio creador. Los sonidos traen la imagen que buscamos y tras de la cual siguen nuestras pupilas absortas. ¿Cómo podríamos evocarla sin modular silenciosamente las sílabas que forman su emblema? Nos basta pronunciar el nombre de la persona o de la cosa para que surja ante noostros, en la belleza de su tentación. Murmurad el nombre armonioso, el nombre que ocultáis allá adentro y que vuestros labios *repiten en sigilosa timidez* en el silencio y veréis alzarse lo que deseáis contemplar en su magnificencia real. De este modo, lo que vivís, y para lo cual vivís, *se corporiza* con vida cierta y fuerte y os da lo que es imprescindible en vuestro destino. Yo amo la palabra. Su ruido me substrae al mundo en que transito y me lleva al mundo a que no lograría llegar por otros caminos. Viene a mí blandamente, tibiamente, y siento su caricia poderosa y diversa; su voluptuosidad mareante me envuelve como en un latido, me satura con su aroma y me alucina con su color y me desvanece con la ondulación suave de sus líneas. La luz inmensa está en ella y en ella están presentes los filtros de los poderes ocultos. Lo que es fugitivo como una sombra queda en su red, lo que es imperceptible en la distancia se vierte en su rumor, lo que es inapreciable, por ser una ilusión lejana, se levanta en su ritmo. Lo que fué resucita a su conjuro y lo que será se anticipa con su innovación. ¿Queréis que junto al sitio en que estáis sentados se alce el cuerpo deslumbrante de Helena, o que la reina de Saba atraviese el desierto con su fila de dromedarios nostálgicos y con su séquito de esclavas de pulidas caderas y vaya hacia vosotros como fué un día, por una senda de lirios deshojados, bajo los sicomoros, hacia la estancia del príncipe hermoso? ¿Queréis que sobre la espuma de las olas broten las antiguas sirenas y saluden con su canto el paso de la nave en que contempláis los enigmas del cielo? Dejad que os penetre la palabra. En ella duerme el cántico de las sirenas y las sirenas se extienden en su música, como se extienden en las noches sobre el vientre de als olas, blancas y lánguidas, con los brazos funestos que laman, con las voces fatales y dulces que desvían al viajero de la ruta prudente. La palabra es la persona, la palabra es la cosa, la palabra es la vida, el principio y el fin. Es la es*meralda luminosa que aumen*ta lo que ponemos debajo de su prisma. Torna más sonora la risa en que transcribimos el súbito regocijo, y más grave el gemido que nos desahoga de la angustia y, enhebrándola, como el sabio instinto lo dicta, ligera y caudalosa, engarza para siempre lo que el hombre necesita para ser distinto del pedazo de tabla y del gusano que se arrastra en el suelo húmedo, o sea el recuerdo de los demás hombres para recordarse así mismo, y el anhelo de los demás hombres para comprender lo inútil y lo triste de sus propios anhelos. Y eso destila la palabra fértil. El acontecimiento viene de la palabra. Madre de la voluntad divina, rasgó los abismos, juntó lo que flotaba sobre las aguas, y dió alma al barro. Y bien: ignoran su virtud pacífica y no gozan su deleitosa cadencia los que todavía no están en la iniciación de su rito. Por eso son menos que nosotros. Teniéndolo todo, nada tienen, porque no lo designan, no lo hacen desfilar dentro de sí en el suntuoso desfile. En cambio, los que nada poseen y Dios les ha conferido, en recompensa, la riqueza estremecida del vocablo, hallan el consuelo de adquirir a su influjo lo que se agita en su deseo. Nada tengo, en efecto; nada se me ha negado porque, aquí, en la noche, en medio de la lobreguez que me circunda, puedo teñir las nubes y darles la coloración de al aurora y puedo dominar mis pensamientos tristes con la claridad de lo inalcanzable. La divinidad que mi mano no toca se me acerca en la palabra y me sonríe, el bien ausente se concreta, la dicha fugaz se perpetúa. Divinidad sonriente, bien inestable, dicha esquiva, descenderán para mí en la palabra esperada, en la contínua y renovada palabra. Y el nombre, el nombre acariciador y armonioso, se hará revelación y aparición. En verdad os digo: en el principio era el Verbo

Motocicletas y bicicletas inglesas
"TRIUMPH"

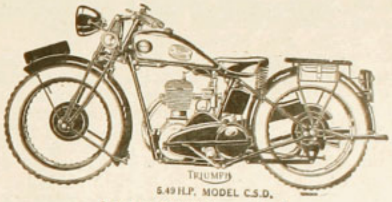

DELICIAS 153
SOLICITE PRECIOS Y CONDICIONES DE PAGO
REPUESTOS DE TODAS MARCAS
Agente:
SILBERMAN Hnos.

LOS DOMINGOS

LLEVE A SUS NIÑOS A LA BIBLIOTECA DEL CIRCULO ISRAELITA.

ABIERTA DE 10 A. M. A 1 P. M.

SECCION LECTURA INFANTIL

Comer bien y dormir tranquilo!

Esas son las bases de la vida humana. El que quiere conservar su buena vida vaya a

La Nueva Pensión Isaelita

NATANIEL 279 SANTIAGO

IMPORTANTE PARA COMERCIANTES A PLAZO
PIELES
DE TODOS COLORES PARA ADORNOS
: : HAY ABRIGUITOS PARA NIÑOS : :
TODO A PRECIOS SIN COMPETENCIA, SE VENDE EN
Calle San Ignacio 762
Todos los días de 2 a 4.

CSAR TIEMPO OBTUVO EL PRIMER PREMIO DE POESIA

El joven poeta judeo-argentino César Ttiempo (Israel Zeitlin) ha obtenido, como ya lo sabrán nuestros lectores por las informaicones de la prensa diaria, el primer premio de poesía en el concurso municipal de literatura correspondiente al año 1930. Esta honrosa distinción le ha sido conferida por su bello "Libro para la pausa del sábado" (M. Gleizer, editor), obra de la cual nos hemos ocupado con la debida extensión apenas viera la luz.

El triunfo de César Tiempo, además de consagrarlo como uno de los poetas más recios de la nueva generación argentina, encierra también, por reflejo, un motivo de legítimo orgullo para la colectividad israelita. Es, en efecto, un hecho muy grato para nosotros que un escritor surgido en nuestro medio haya logrado, con un libro inspirado en ese mismo medio, una victoria tan rotunda. Después de "Los Gauchos Judíos" de Gerchunoff, no recomendamos un libro de un escritor judeo-argentino sobre motivos de nuestr oambiente que haya suscitado tanto interés como la obra de César Tiempo, consagrada por la municipalidad y por la crítica.

Como una muestra de ese interés, damos a renglón seguido una serie de opiniones sobre el libro premiado, suscritas po rfirmas autoridades del mundo literario y formuladas casi todas ellas en cartas dirigidas al autor.

"Un buen hebreo debe seguir puntualmente la parábola del Gran Hebreo: Dad al César lo que es del César. Pero esta vez. . César me ha dado no lo que me correspondía, sino lo que era de él, de César, de César Tiempo: su inmensa cordialidad en el mejor regalo de versos.

"Pero hay otro proverbio filosófico que aconseja dar tiempo al Tiempo y antes de que yo pudiese decir en letras de molde todo el bien que pienso de su poesía, el Municipio le otorga el más justo y honroso galardón.

"Su libro de veras me ha emocionado. Reciba mis felicitaciones con las dos manos y créame suyo, amigo de Ud. y de sus versos".—**Alfonso Reyes.**

"Lo he leído con fruición. Es un fgran libro. Revela a un poeta de extraordinaria destreza artística y de profunda substancia interior. Desde hace mucho no se me escapa verso suyo. Siempre me trae algo. Siempre ofrece una bella promesa. Con este espíritu he leído su libro, su magnífico libro, lozano, fuerte, lleno de brío alegre que se me ha comunicado y me ha hecho vivir una hora por la cual le debo gratitud".—**Alberto Gerchunoff.**

"Soy, en general, poco partidario de los premios oficiales. Asimismo, mientras existen, deseo que scean otorgados con estricta justicia. Y nunca más justo que para su "Libro para la pausa del sábado". Esta vez el Jurado Municipal de Literatura ha procedido con verdadero discernimiento. Lo felicito, pues, querido amigo, por su merecido triunfo".—**Dr. Enrique Dickmann.**

"Efusivamente mis más cordiales felicitaciones por su reciente y resonante triunfo. El no hace más que confirmar el altísimo concepto que siempre he tenido de su talento y de su magnífica prestancia de poeta, en sus más puros y brillantes valores. Es Ud. un predestinado victorioso y con cálida emoción le auguro un porvenir bello en glorias, en el alto pensamiento de América".—**Ovidio Fernández Ríos.**

"...su admirable libro de versos, ardiente y precioso, candelabro y ephod".—**Enrique Larreta.**

"El otro primer premio es el poeta César Tiempo, que ha quedado consagrado con su "Libro para la pausa del sábado". Es un acto de estricta justicia esa resolución. La obra premiada es una de las colecciones de versos personales que mayor intensidad humana contiene. Son versos de la judería, rico de matices raciales, en los cuales se canta, en formas ágiles y obedientes, al Ghetto porteño, ese curioso barrio del judío argentina, tan típico y universal a la vez. Este poeta se ha evidenciado con esa obra como uno de los más completaos artistas líricos de nuestra tierra, aportando aspectos inéditos a la poesía argentina".—"**Los Andes**", de Mendoza.

Información Oficial de la Federación Sionista de Chile

Efectuar una manifestación al Dr. E. Aronstamm, patrocinada por la F. S. Ch., y con la cooperación de las demás instituciones locales.

Fondo Nacional: El Sr. Jac. Borizon entregó la suma de $ 41, recolectada en una Brit Mila en casa de don Gregorio Senerman. El Sr. Gr. Baltiansky hace entrega del dinero que estaba en su poder por capítulo de Campaña F. N. y otras ocasiones. (Véase lista adjunta), y cuyo monto asciende a $ 932.15.

Skekalim: se recibió de Tocopilla (Sr. Caro) la suma de $ 30, por venta de 10 Shekalim.

Centro Maghen David: Se recibió de esta Institución la de $ 150 pro Fondo Nacional, coleta de Yom Kipur.

Liquidación antigua tesorería: El Sr. Jacard hace entrega de la suma de $ 29.80, saldo de su actuación de tesorero del Directorio durante el mes de octubre de 1930.

CIRCULO ISRAELITA

Serrano 202

SE ARRIENDA PARA CASAMIENTOS, FIESTAS Y BAILES

El espacioso y lujoso salón

DEL CIRCULO ISRAELITA, CON TODAS SUS COMODIDADES

A PRECIOS CONVENIENTES

TRATAR DE 18 A 20

En la Secretaría del Círculo

DONDE SERAN BIEN ATENDIDOS

COMPRE SUS PROVISIONES EN ESTA CASA Y OBTENDRA SALUD Y ECONOMIA

LA GRANDE MAISON

Teléfono 89735

¡A NUESTROS LECTORES!

NOS COMPLACEMOS DE ANUNCIAR A NUESTROS DISTINGUIDOS LECTORES, QUE EN BREVE INSTALAREMOS TALLERES PROPIOS PARA LA CONFECCION TIPOGRAFICA DE NUESTRO SEMANARIO. AL MISMO TIEMPO TENEMOS LA SATISFACCION DE PONER A SU DISPOSICION NUESTROS TALLERES EN LO QUE SE REFIERE A LA IMPRESION DE TODA CLASE DE TRABAJOS DE IMPRENTA YA SEA EN IDISCH, HEBREO O CASTELLANO.

AL DAR ESTE NUEVO PASO QUE REDUNDARA EN BENEFICIO DIRECTO DE NUESTROS LECTORES, ESPERAMOS UNA MAYOR COOPERACION, ORDENANDO A NUESTRO TALLER SUS TRABAJOS DEL RAMO, QUE COMPENSE EN PARTE EL ESFUERZO QUE HEMOS HECHO.

El Colegio de Colaboradores

געזעלשאפטליכעס.

די אויסערארדנטליכע גענעראל פארזאמלונג פון „סירקולא איזראעליטא".

זונטיק דעם 31-טן מאי, איז דורכגעפירט געווארן די אויסערארדענטליכע גענעראל-פארזאמלונג.

בא דער אנוועזנהייט פון 87 מיטגלידער, דערעפנט דער פרעזידענט ה' קרענאוויטש די פארזאמלונג, דערקלערנדיק אז די פארזאמלונג איז גערופן געווארן מיטן צוועק צו ווילן א נייעם דירעקטאריום, און וועלכן עס זאלן אריינגיין מענטשן פון אלע גרופירונגען, כדי צו קענען אוועקשטעלן דעם „סירקולא" אויף דער הויך, אז ער זאל קענען באפרידיקן אלע מיטגלידער, ער האפט אז דער איצטיקער דירעקטאריום וואס וועט געווילט ווערן וועט שטרעבן צו הארמאניע און שלום מיט אלע אינסטיטוציעס.

נאכדעם ווערט אויסגעקליבן א וואל קאמיסיע פון די הערן, ראזענבלאט, מארקאוויטש און כאקאבא יאנקעלעוויטש און מען טרעט צו צו די וואלן, וועלכע האבן געגעבן פאלגענדע רעזולטאטן:

פרעזידענט: א. קרענאוויטש.

1-טער וויצע: א. חייםאוויטש.

2 „ „ ס. פישמאן.

סעקרעטאר: א. פיוואוויטש.

פרא סעקר.: איזידארא הארווין.

טעסארערא: לעאן קיבילישקי.

פרא „ „ א. ווילבערמאן.

דירעקטארן: א. אסערמאן, א. קיבילישקי א. דאברי, סאלאמאן שלימאף, ניזשערמא ארנסבורג, לאזארא ריסקי, אנכעל וויינשטיין א. א.

אין צווייטן פונקט פון טאג ארדנונג ווערט באשטימט אלס עדן-מיטגליד דער ה' פאביאן פיוואוויטש, אלס אנערקענונג פאר זיין 20 יעריקער ארבעט לטובת דעם סירקולא.

מיט דעם ווערט די פארזאמלונג געשלאסן.

ציוניסטישע פעדעראציע.

בא דער אנוועזנהייט פון אריבער 60 מענטשן, וואס זיינען געקומען צום מיטינג וואס איז דורכגעפירט געווארן פאריקן שבת, מיט רעדעס זיינען ארויסגעטרעטן די הערן: ראזענבלאט זיונעבערג, עלוני, ארנסבורג א. א. אלע רעדנער האבן אונטערגעשטראכן די וויכטיקייט פון 17-טן ציוניסטישן קאנגרעס און זיין באדייטונג פאר דער ווייטערדיקער אנטוויקלונג פון ציוניזם.

מיט גרויס ענטוזיאזם גייט אן די ארבעט פארן באנקעט לכבוד דעם גאסט ה' ד"ר ארנשטאם, וועלכער איז געווען פרעזידענט פון לעצטן קאנגרעס, דער באנקעט ווערט דורכגעפירט דורך די דירעקטאריומס פון דער ציוניסטישער פעדעראציע, סירקולא, א. כ. י., ציוניסטישער פארבאנד, און אידישער אימיגראנטן-שוץ פאריין.

דער באנקעט ווערט דורכגעפירט פארן שבת דעם 6-טן 22 א זייגער אין לאקאל פון „סירקולא".

יידישע פארזיכערונגס געזעלשאפט.

ליוט ווי מיר ווערן אינפארמירט ווערן שוין געמאכט הכנות, צו גרינדן א יידישע פארזיכערונגס געזעלשאפט, און וועלכע עס וועלן אריינגיין אייניקע יידישע פינאנסיסטן. דער פלאן פון דער געזעלשאפט ווערט צוגעגרייט דורכן ה' לאיס קאפפע, דירעקטאר פון אייניקע פארזיכערונגס געזעלשאפטן, אויך פון

אנדערע פאכמענער.

די איניציאטיווע איז אנגענומען געווארן א דאנק דעם פארשלאג וואס איז געקומען מצד דעם הער איסאק ראזאווסקי און וועלכער איז געווען געדרוקט אין „אונזער לעבן" נ. 7 אונטערן נאמען „פארזיכערונגס און קרעדיט פראבלעמען".

ארץ-ישראל-קלוב „הירדן".

מאנטיק דעם 8-טן וועט אין לאקאל פון ביבליאטעק פון „סירקולא" 9.30 אוונט פארקומען אן אלגעמיינע פארזאמלונג פון אלע מיטגלידער.

יידישער אימיגראנטן שוץ פאריין

פערזאנען געזוכט:

1. משה (מאיסעס) גערשקאוויטש 48 יאר אלט, פארהייראט, געפינט זיך שוין אייניקע יארן אין לאנד;

2. יצחק (איסאאק) צוקערמאן, שטאמט פון אסטראוויטץ (פוילן) האט פריער געוואוינט אין וואלפאראיסא;

3. לייזער אפענהיים, געבוירען אין סוואלק (פוילן) 23 יאר אלט געפינט זיך אין איינע פון די זיד-אמעריקאנער לענדער;

4. עמיליא שיפפענבאור, 36 יאר אלט, געבוירן אין סאזדריטירוש(פוילן) פערהייראט, געוואוינט אין אניאן (פאמפא);

דער יידישער פוסגייער אפרים שווארץ איז סאנטיאגא

אויף זיין וועג קיין נארד-אמעריקא, געפינט זיך איצט אין סאנטיאגא, דער יונגער יידישער פוסגייער.

שווארץ איז ארויס געגאנגען פון בראזיל, מיט א יאר צוריק. דורכמאכנדיק דעם וועג דורך אורוגוואי, ארגענטינע מיט די קארדילערן נאך טשילע, פון דאנען וועט שווארץ גיין אויפן וועג קיין באליוויא, פערו, עקואדאר, קאלומביע, ווענעסועלא, מעקסיקא, קאליפארניע.

שווארץ איז געבוירן אין ווארשא ער איז איצט אלט 27 יאר.

נעמענדיק אין אכט אז דער וועג אויף וועלכן שווארץ לאזט זיך איצט דארף דויערן 17 מאנאטן, קען מען באגריסן די געוואגטקייט און אונטערנעמונגס-גייסט פון א יידישן יונגנמאן.

שווארץ געפינט זיך איצט אין בקור-חולים, אונטער דער אויפזיכט פון ד"ר אבראם וויינשטיין, וועלכער קורירט אים א פוס, וועלכע איז אים אפגעפרוירן געווארן אין די קארדילערן. עס וואלט געווען ווינשנסווערט אז דער פוילישע יידישער פארבאנד זאל זיך פאראינטערעסירן מיט זיין לאנדסמאן און אים באזארגן אויף וויפיל עס איז מעגליך מיט א געלט שטיצע וואס זאל אים נוצן אויף זיין ווייטערדיקן וועג.

---

5. פסח גרינבערג, ערשט א יאר אין לאנד;

ווער עס ווייס וואו די פערזאנען געפינען זיך ווערט געבעטן צו מעלדן אין דער ביורא אויף סעראנא 202.

טעאטער און קינא

צוויי וועלטן

אין גיכן ווערט אין איינעם פון די היגע שענסטע טעאטערן, געוויזן ווערן דער רעדעווודיקער פילם „צוויי וועלטן". דער פילם איז איינער פון די שענסטע וואס זיינען ווען עס איז געוויזן געווארן אין סאנטיאגא. דער פילם האט שטארקע עמאציאנעלע מאמענטן, עס שפיגלט זיך אפ אויף א שארפן אופן דער קאמף צווישן די צוויי וועלטן, די קריסטלאכע און די יידישע, דער קאמף צווישן ליבע און רעליגיע, צווישן פליכטן צום אייגענעם פאלק און הארץ-געפילן צווישן צוויי יונגע בליענדע מענטשן, וועלכע ציען איינער צום צווייטן מיט פלאטער אין זייערע נשמות, און נאר די רעליגיעזע האנט טיילט זיי פאנאנדער. די ראלע פון מיידל אסתר שפילט די וואונדערבארע הארי גלארי. די ראל פון גאלדשיידער איר פאטער שפילט דער באריסטער פאטער ראליסט, מאקסודיאן. קיינער ייד טאר נים פארפעלן צו זעען דעם פילם אין אין וועלכן עס שפיגלט זיך אפ א שטיק יידיש לעבן.

קאטערינא פון רוסלאנד.

אין טעאטער „איספעריא" וועט שבת און זונטיק געוויזן ווערן דער פילם, „קאטערינא פון רוסלאנד".

אין דעם פילם ווערט געוויזן אויף א העכסט שפאנענדן אופן דאס שטורמישע לעבן פון דער הערשערין קאטערינא, וועלכע האט געחלומט צו ווערן די הערשערין איבער דער וועלט, אירע אוואנטורעס און ליבעשפילערייען.

אלע זאגן
אז א געזונטן מאגן
קען מען האבן
ווען מען עסט אין
פענסיאן בארא כם.
NATANIEL 121
Teléfono 86728
פאראן פרייע צימערן

ROSENBLITT
EL MEJOR SOMBRERO

י. פילאווסקי.

ציים-לידער

וויסענטיני און טאני.

(אז איר ווילט איז דאס א פאראדע אויף אונזער
געזעלשאפטלעכן קאמף)

וויסענטיני און טאני,
א פאר העלדן פון באקס.
דער ערשטער איז לייכט ווי א העזל,
דער צווייטער איז שווער, ווי אן אָקס.

מען פויסט זיך,
מען שלאגט זיך ביז טויט.
מען פויסט זיך,
פון בלוט איז מען רויט.

שפרינגט איינער און ווארפט זיך,
ווי עס קען נאר א האָז,
דערלאנגט אים דער צווייטער
מיטן קולאק אין נאָז.

און דער עולם,
דער גולם,
ער ווילט זיך,
נחת ער קלייבט,
פון התפעלות,
די הענטלעך אויש רייבט...

און היים איז דער עולם,
צעקאכט איז דאס בלוט:
דערלאנג אים!
דערלאנג אים, נאָר גוט!...

און געזיגט האָט דאך טאני,
עס האָט ניט גערירט אים קיין האָר,
מיט חכמה, מיט קלוגשאפט, ער נעמט זיך ניט איבער.
דאס פאסט ניט פאר קיין העלד, פאר קיין גבור...
עס פאסט אים גאר ניבער,
ווינע פויסטן, די פאָר...

מזל־טוב.

מזל-טוב אייך, יידן!
מזל-טוב אייך, ברידער!

מיר לעבן שוין בשלום, בשלום און צופרידן.
גענוג געברוגזט זיך, געברוגזט און געבלאזן!
לאמיר שפרינגען אלע, און א טענצעלע זיך לאזן,
לאמיר זינגען אלע, נגונימלעך און לידער.

מזל-טוב אייך, מזל-טוב, לחיים!
מיר האבן שוין אן אייגענעם בית-חיים...
אויס, גענוג ,גערוקט' און „וואנט"...
אויס מיט „גיטשעס„!
און האט איר צו א „דערדל" נאר א האנט,
פאדערט מזומנים, צו וואס טויגן אייך די „פיטשעס"?...

מזל-טוב אייך, מען קען אייך פיין באגריסן.
גענוג דעם קאפ צו האלטן שוין פאררייסן,
גענוג פון זיך צו בלאָזן!
עס איז שוין צייט דעם ,בענקל' צו פארלאזן.
פאר אן אנדערן אים לאזן,
זיי זאלן אויך דעם טעם דערפון געניסן...

מזל-טוב אייך, מזל-טוב רב זישע!
כאטש איר זענט א סאציאליסט אפילע,
עס מאכט ניט אויס, אין טשילע,
ווער קלייבט זיך דען פארנאנדער?
זאל זיין חברה-קדישא
אבי רייצן איינעם אויפן אנדער...

מזל-טוב דיר, מזל-טוב, מיין עטל!
געקומען איז פון ארגענטינע א ,מענטשעלע' צופארן
געמאכט האט ער אַ ,בעטל',
לעבעדיק עס איז, אַ מחיה איז געוואָרן,
האלט ער אין איין ברעכן, און איין שטערן,
ס'איז אַ מחיה אָבער, ס'איז דאָ וואו גבאילע צו ווערן...

פארגעסענע...

פון ד״ר לייבוש

איר ווייסט דאך מסתמא, אז מיר פארמאגן א חברה-קדישא מיט א פערסאנאריא כורידיקא און אפילו סטאטוטן פון דער ב. איירעסער חברה-קדישא. טשילענער יידן מעגן שוין זיין גאנץ רואיק, איה איבער הונדערט יאר ווען א ייד וועט זיך דארפן שיידן מיטן עולם השקר וועט ער באזארגט ווערן מיט אלע דינים פון דער מצוה חסד של אמת.

מען דארף נישט פארגעסן, אז דער עיקר פעלט נאך טאקע, ד. ה. דעם בית הקברות האבן זיי נאך ניט און מיט דער פ. כורידיקא אליין קען מען נאך קיין מת זיין רעכט ניט טאן, אבער דאס איז א קלייניקייט, א שטיקעלע קאמפיין מיט עטליכע גרויסע אוויסאס, אז קאנדידאטן אויף מתים, קענען אויך געניסן פונם געשמאקן שטראדל מיט טיי און שיינעם גארטן (גן-עדן התחתון) וועט שוין דאס הייליקע ארט געשאפן ווערן...

פארוואס האט מען אבער אן זיי פארגעסן? די געגנטן טשוטשונקע און פראנקלין האט מען יא אריינגעפלאכטן אין דער ליסטע פון נאטאבלעס, און אזא! וויכטיקע חברה האט מען אפילו ניט דערמאנט? היתכן?

ווייסט איר פארוואס דאס איז געשעהן? ווייל דער ראט פון דער נייער חברה פארלאנגט, אז די זיצונגען זאלן זיך פירן דורכאויס אויף דער רוסישער שפראך, און היות די היגע כלל-טוערס באהערשן נאר דעם שפאניש האט דערפאר נישט געקענט קומען צו א הסכם,

ווי באלד זיי וועלן אבער קריגן זייער אייגענעם בית-הקברות וועט מען שוין מוזן זיך רעכנען מיט זיי, ווייל פאר חברה באגרעבערס האבן אפילו די נאטאבלען, אויך ליב צו כאפן א ציטער...

פויליש ידישער פארבאנד

אין טשילע.

SERRANO 248

דער לאקאל איז אפן יעדן טאג פון 8.30 אין אוונט זונטיק פון 8 בייטאג.

אין לאקאל געפינען זיך יידישע צייטונגען פון פוילן און פון אנדערע לענדער.

דער סעקרעטאריאט אטענדירט טעגליך פון 8.30 אין אוונט אינפארמאציעס וועגן אלע עמיגראציאנס אנגעלעגנהייטן ווערן ערטיילט, זשאמאדעס פאר מיטגלידער אומזיסט.

רחל פיינענבערג
תל-אביב.

דער ארבעטער-ישוב פון די תימנ'ער יידן.

צווישן דעם גרויסן קבוץ-גליות פונם נייעם ארץ-ישראל-ישוב זיינען אויך פאראן פיל יידן פון אריענט. דאס זיינען ספרדים, בוכארן, אור-בשדים'ער, בערג-יידן פון קאווקאז און די יידן פון תימן. די דאזיקע אלע גרופן פון דערנידערסטן און אפגעשטאנענעם מזרח-יידנטום האבן אויסגעוואנדערט פון זייערע איינגעזעסענע ערטער אונטערן דרוק פון רדיפות און הונגער און געצווינגן האט זיי קיין ארץ-ישראל די נאגנדע בענקעניש צו דעם אלט-הייליקן חיים-לאנד פון די אבות.

דער ייד פון אריענט איז נאך פרום. זיין יידישער אינטעלעקט איז איינגאנצן באהערשט מיט דער געהייליקטער טראדיציע פון תורה און מסורה. און די גרויסע יידישע פארגאנגענהייט פון לאנד פון פאלק איז ביי אים א לעבעדיקער סימבאל פון זיין טאג-טעגליכן קיום און טרייסט איז עס אים אין זיין שפלות און דלות. דעראיבער האט אויך די יידיש-פארוואָרפענע ווינקלעך פונם אריענט דער שיבת-ציון-גערוף אפגעקלונגען מיט פרייד און גליק פון אמתער גאולה און משיחס צייטן. די פרימיטיווע עדה מזרח-יידן האט גענומען דעם וואנדער-שטעקן און האט זיך געלאזט אין וועג אריין דורך זאמדן און מדבריות צוזאמען מיט ווייב און קינד.

אויף אזא מין אופן האבן אויסגעוואנדערט קיין ארץ-ישראל די תימנ'ער יידן. געווען איז עס נאך מיט צוואנציק יאר צוריק. די אויפנאמס מעגליכקייטן אין לאנד זיינען נאך דאמאלס זייער קליין געווען און די תימנער יידן האבן איינגעוואנדערט מאסן-ווייז. גאנצע קהלות מיט רבנים, שוחטים און מלמדים האבן זיך געלאזט צופוס אין וועג אריין מיט ספר-תורות אין די הענט, טראגנדיק די קליינע קינדער, אלטע לייט און קראנקע אנגעבונדן אויף די רוקנס. פון היץ, הונגער און דורשט, זיינען פיל פון זיי אויסגעשטארבן אין וועג. פון די פרויען מיט די קינדער איז ביי זיי קוים א העלפט געבליבן און די לעבעדיקע זיינען געווען אזוי אפגעצערט, אז זיי האבן זיך קוים אויף די פיס געהאלטן.

המונים-ווייז זיינען זיי דאן אנגעקומען אין לאנד און געוואלגערט האבן זיי זיך אין די גאסן פון יפו און ירושלים הונגעריקע און פארשמאכטע ביז נוטע לייט האבן זיי געגעבן א ווינקל און א דאך איבערן קאפ. צעזייט האט מען זיי דאן איבער די אלטע און נייע ישובים פון לאנד און די יידישע קאלאניסטן פון יהודה און שומרון האבן זיי אנגעהויבן נעמען אויף ארבעט ביי זיי אין די קאלאניעס. דאן האט מען דערזעהן אז די תימנער יידן זיינען זייער פעאיקע הארעפאשניקעס, אלס איינגעבוירענע תושבים אינם אריענט פון דור דורות זיינען זיי פיזיש צוגעפאסט צום לאנד מער ווי די אייראפעאישע יידן, וועלכע זיינען פארצערטלט דורך די באקוועמע לעבנס-באדינגונגען פון דער מעריב-קולטור. דערביי זיינען זייערע פרימיטיווע לעבנס-געוואוינהייטן אין איינקלאנג מיטן ווילד-אפגעשטאנענעם לעבנס-שטייגער, וואס עס האט געשאפן אין ארץ-ישראל די ווילד אפגעשטאנענע אראבישע מערהייט.

נאר געווען איז עס נאך מיט 20 יאר צוריק. פון יענער צייט ביז איצט האט זיך דער יידישער ישוב אין לאנד אזוי אנטוויקלט, אז גאנץ ארץ-ישראל האט צוליב דעם באקומען אנאנדער פנים און אין דער גרויסער יידישער שאפונג דא אויף דער יידישער ערד האבן אויך א חלק די הארעפאשנע יידן פון תימן. צו זיי געהערט ניט די איניציאטיוו, די פינאנסן און די קולטור-מעגליכקייטן צו שאפן נייע יידישע ישובים, נאר מיט זייער פיזישער ארבעט און שטאנדהאפטיקייט צו די שווערע לעבנס באדינגונגען פון לאנד האבן זיי פיל בייגעשטייערט פארן נייעם יידישן ישוב.

און זיי אליין זיינען שוין אויך נהנה א גענוגנדער מאס פון זייער ארבעטס פעהיקייטן. אנקוקנדיק די תימנער ארבייטער קאלאניעס אין רחובות און ראשון לציון, זעט מען ווירקליך, אז דאס נייע ארץ-ישראל האט פאר די דאזיקע יידן געבראכט די גאולה. די גרין באפלאנצטע גאסן מיט די גערטנער פון ירקות ביי די איינגעפונדעוועטע שטיבלאך דערמאנען גארטן שטעטלעך אין דער שווייץ. נאר זיי געדענקען נאך גוט ווי אזוי זיי האבן א מאל אנקומענדיק אין ראשון-לציון, געוואלגערט זיך אלע אין פאלקס-הויז. דערנאך האבן זיי זיך אליין אויפגעשטעלט ברעטער-געצעלטן און אנגעהויבן ביסלעכווייז ארבעטן און פארדינען חיונה. אזוי ארום האט מען פאמעליכן אויך אפגעשפארט עפעס אויף צו קויפן זיך א שטיקעלע באדן און בויען א הויז.

נאר שטעלן בנינים איז די תימנער שווער געווען. יארן לאנג האבן זיי געזוכט מיטלען דערצו און זיי האבן זיך דערביי קיין עצה ניט געקענט געבן ביז וואנען עס האט זיי ארויסגעהאלפן דער קרן קימת. דער נאציאנאל פאנד האט זיי אויסגעבויט הייזער ווי זאלן עס אויסצאלן אין משך פון יארן, נאר בתנאי די ערד פון זייערע שטיבלעך זאל נאציאנאליזירט ווערן. אויף דור דורות וועלן עס קענען ירשנען זייערע קינדער און אייניקלאך, נאר פארקויפן עס האבן זיי קיין רעכט ניט.

אזוי ארום זיינען געשאפן געווארן אין ראשון לציון די צוויי היימליך דארפישע גאסן פון דער תימנער ארבעטער קאלאניע, וואו יעדעס שטיקעלע ערד איז פארזייט און פארפלאנצט מיט פרוכט ביימער, דעקאראטיווע געוויקסן און ביימלעך מיט גארטן-גרינס.

און אין די אלטע ברעטער געצעלטן ארבעטן בעלי-מלאכות. אלע ארבעטן ווי דא. מיט א פאר יאר צוריק האט דא נאך אויך געארבעט אין זיין אמאליקן ברעטער געצעלט דער אלטינקער רב פון דער תימנער ארבעטער-קאלאניע. ער איז א בלעכער און א מייסטער צום קריצן אויף אלערליי מעטאלן. איז ער געזעסן אויף דער ערד אין אן אלטער צעריסענער קאפאטע מיט א יארמעלקע איפן קאפ און האט געלייט בלעכענע כלים פאר די בעל-הביתטעס פון ראשון-לציון. דאביי איז געלעגן אויף א בענקעלע אן אפענער זהר, און וועלכן ער האט געכאפט א קוק פון צייט צו צייט. געהאלפן ארבעטן האט אים אויך די רביצין. נאר זי האט זיך דערביי געקלאגט דאריף, וואס דער רב דארף זיך אפגעבן מיט אזא וואכעדיקער ארבעט, ווי לייטן בלעכענע כלים. דארטן אין תימן איז ער געווען א גרויסער מייסטער צו פייקן און קריצן אלערליי פרויען-צירונג פון גאלד און זילבער, נאר דא אין ארץ-ישראל צווישן די אשכנזים גייט עס ארויס פון דער מאדע.

די תימנער יידישע פרוי איז הארעפאשנע און פעאיק אזוי ווי דער מאן. זי איז מערסטנטייל אן אלפאבעטין, נאר זי רעדט העברעאיש ווייל זי ווערט ערצויגן אין דער פרום לומדישער סביבה פונם תימנער יידישן הויז. אין איינגעפלאנצטן ארבעטער-ישוב פון די תימנער יידן זעט זיך אן זייער באדייטנד די מיה און הארעוואניע פון דער פרוי. אין דער פרעמד א הויז-דינערין און א וועשערין פראדוצירט זי אויך ביי זיך אין דער בעל-הבתישקייט פארשידענע עס מיטלען פאר דער אייגענער געזינד און אויך צום פארקויפן פאר אנדערע. נאר צום קולטיווירן ירקות צום געברויך פון יידישן מארק איז נישטא קיין ערד אין דער תימנער ארבעטער-קאלאניע. דעריבער האט איצט דער קרן קימת צוגעקויפט פון פריוואטע הענט נאך עטליכע הונדערט דונאם באדן פאר דעם תימנער ארבעטער ישוב פון ראשון-לציון מען זאל דארטן קענען קולטיווירן גארטן-גרינס אויך צום פארקויפן פארן געברויך פון יידיש שטאטישן ישוב.

אויף דעם באדן פון נאציאנאל פאנד ווערן אויך אין דער געגנט פון דער קאלאניע רחובות איצט באזעצט תימנער ארבעטער-ישובים וואו עס וועלן פראדוצירט ווערן עס מיטלען פארן יידיש-שטאטישן מארק. אינם ישוב אויף מארמאריעקס נאמען זיינען שוין אויסגעבויט הייזער אין היימליך-דארפישן סטיל, וועלכע קענען דינען אלס מוסטערן פאר אלע ניי-געבויטע דארפס ישובים אין לאנד און אין דער צווייטער ארבעטער-קאלאניע, וואס מען בויט פאר די תימנער הארעפאשניקעס אויף דער ערד פון קרן-קימת, גראבט מען נאך ערשט די ברונעמער און דער טראקטאר שנייד דור אין דער מיט פון דער ערד האקנדיק דעם פארוויסטן באדן וועלכער איז פארשטינקערט געווארן פון ווילד-גראזן און דערנער.

טויזנטער יארן האט די יידישע ערד געווארט אויף גאולה פון יידישע הענט.

און איצט איז עס געקומען די צייט.

USE
COLONIA
YORK

MUEBLERIA
"San Agustín"
DE GREGORIO MELNIK
San Antonio 62

דעם א"י פראבלעם. און דער קאנ-גרעס וועט דארפן דעריבער בא-האנדלען די פראגע פון פארוואנדלען א"י אין א זעלבסטרעגירנדן 7 יידישן דאמיניאן, אלס איינעם פון די בעס-טע מיטלען צו געפינען א וועג צום קילן הארץ פון אלביאן.

דער קאנגרעס וועט אונבאדינגט מוזן א סוף מאכן מיט דער טרויערי-קער קאנצעפציע פון קליין ציוניזם. נישט צוליב דעם, כדי אין א"י זאלן עקזיסטירן קליינע יידישע קאלאניעס, זיינען געבראכט געווארן די גרעסטע קרבנות און געמאכט געווארן די גרע-סטע אנשטרענגונגען פון גאנצן יי-דישן פאלק. קליין קאלאניזאציע האבן מיר אין בראזיליען, ארגענטינע, קאנאדע, רוסלאנד און אויך אין א רייע אנדערע לענדער. דער ציוניזם רעדט קלאר און דייטליך וועגן א יידישע מלוכה מיטן יידן אין מיטן לאנד, און נישט אויף דער גרענעץ פון לאנד. אזוי האבן די פראגע פאר-שטאנען די פירנדע מלוכה מענער פון דער גאנצער וועלט נאכן ערשיי-נען פון דער באלפור דעקלאראציע, און אזוי פארשטייט עס אויך דאס גאנצע יידישע פאלק. פארבייטן אט דעם אידעאל אויף א באגריף פון א נאציאנאלן „קאמוף" איז נישט דער-ראזבאר. און אויב דער פרעזידענט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע פראפ. ד"ר חיים ווייצמאן גלייבט נישט אין א יידישער מערהייט אין א"י, וועלן זיך ביי אונז געפינען פי-רער, וועלכע גלייבן יא אין דער יידישער מלוכה.

איינמאל פאר אלעמאל דארף אויפן קאנגרעס רעגולירט ווערן די פראגע פון זיכערקייט און שיין אין א"י. גענוג שוין מיטן הפקר פון יי-דישן לעבן און יידישן האב און גוטס אין א"י. גענוג שוין געהאט פאגרא-מען אין אונזער נאציאנאלער היים. מען דארף דאך פארשטיין, אז עס קען אפילו קיין רייד נישט זיין וועגן גרעסערע אינוועסטיציעס, כל זמן עס וועט הערשן דער צושטאנד פון אנ-ארכיע און ארגאניזירטער אראבי-שער באנדיטיזם. כל זמן פונקט טוי-זנט יידישע לעגיאנערן זיינען גע-שטאנען אין א"י איז קיין אנפאל נים געווען מעגליך. און קיין ריכטיקע זיכערקייט קען נישט זיין כל זמן עס וועט נישט צוריק געשאפן ווערן דער יידישער לעגיאן אין א"י.

און אחרון אחרון חביב: די פרא-גע וועגן דער אנפירערשאפט. ביי די איבעריקע אומות העולם וואלט די פראגע גארנישט ארויסגערופן אזוי פיל דעבאטן. ווען ללאיד דזשארזש, דער פאפולערסטער נאך דער מל-חמה מענש אין ענגלאנד, האט גע-מאכט איינצקע פעלערן, האט ער זיך געמוזט צוריקציען פון פרעזי-דענטן פאסטן און קאבינעט, פונקט אזוי האט עטליכע מאל פאסירט מיט בריאנען און מיט מארקסן און

מיט יעדער אנדערן גויאישן מיניס־טער. אבער די יידן זיינען דאך פארט אן אתה בחרתנו פאלק און דער-איבער זיינען די אלגעמיינע געזעצן פאר זיי נישט געשריבן. נאר א דאנק דעם האט ווייצמאן זיך געקענט אזוי לאנג האלטן. ביי אנדערע פעלקער וואלט ער שוין לאנג באקומען דע-מיסיע. אבער איצט האט שוין גע-שלאגן זיין לעצטע שעה, אלס א פרעזידענט און אפילו זיינע הייסעס-טע אנהייגער ריידן שוין אפן, אז א פערזאנען וועקסל איז אונבאדינקט נייטיק.

ווער זשע קען פארנעמען ווייצ-מאנס פלאץ? וועלכער יידישער פאר-טיי פירער האט די נייטיקע אייגנ-שאפטן, כדי זיך צו שטעלן אין שפיץ פון יידישן פאלק? — קיין צווי ענטפערן קען אויף דער פרא-גע נישט זיין. דער מענש, ארום וועלכן עס הויבן זיך שוין אן צו וועבן לעגענדן, וועמענס נאמען עס הויבט שוין אן ארייננצוגיין אין דער געשיכטע נאך ביים לעבן, און ווע-מענס אקטיוו עס דארף פארצייכנט ווערן אזעלכע פאקטן, ווי העלסינג-פארסער פראגראם, יידישער לעגיאן, זעלבסט-שוין בעת דעם ירושלימער פאגראם, עבוער פעסטונג און אן עקשנותדיקער מוטיקער קאמף פארן לאזונג „צוריק צו הערצלען", פארן געזונטמאכן דעם ערקראנקטן ציוניס-טישן גוף; א מענש וועלכער האט מיט זיינע העלדעשישע אייגן פאר-אויסגעזעען אלע אונזערע מפלות, אלס פועל יוצא פון אונזער אונגע-לומפערטער טאקטיק, און צו וועמענס שטימע אונזערע פירער, לייי-דער, האבן נישט געוואלט צוהערן, דער מענש איז דער איינציקער וואס קען קומען אין באטראכט!

ווייצמאנס ארט דארף פארנעמען וו. זשאבאטינסקי. און זיינע הענט דינגט איצט דער גורל פון ציוניזם. און עס איז כמעט נישטא קיין צווי-פל, אז דער 17-טער ציוניסטישער קאנגרעס אין באזעל וועט געפינען דעם איינציק מעגליכן און ריכטיקן וועג.

ד"ר י. ארנשטאם שליח פון „היקעם" אין וואלפאראיסא.

שבת איז דער ד"ר ארנשטאם אפגעפארן קיין וואלפאראיסא אין דער באגלייטונג פון א ספעציעלער דעלעגאציע אין באשטאנד פון: ד"ר מ. ווייַשטיין, מ. פייוואוויטש און מ. זאק.

די דעלעגאציע האט מען שוין אפגעווארט, און דעם זעלבן טאג איז פארגעקומען א בארא‏טונג פון געזעל-שאפטליכע טוער, וועגן דעם ענין פון אימיגראנטן שוין.

אויפן צווייטן טאג איז פארגעקו-מען אינם סאלאן פון דער וואלפא-ראיסער קהלה, די אנאנסירטע קאנ-פערענץ פון ד"ר ארנשטאם, וועל-כער האט רעפערירט אויף דער טע-מא: „עמיגראציע נויט און אימיגר. מעגליכקייטן און די ראָל פון דער עמיגראציע געזעלשאפט ,היקעם'.

בא א פול געפאקטן סאלאן האט דערעפנט די פארזאמלונג דער פרע-זידענט פונם אוניאן איזראעליטא, ה' ד"ר כוליא וויינשטיין פארשטעלנדיק דעם חשובן גאסט און באגריסנדיק די חשובע דעלעגאציע פונם סאנטיא-גער אימיגראנטן שוין קאמיטעט.

די קאנפערענץ פונם ד"ר ארנ-שטאם האט געמאכט א אויסערגע-וויינליך שטארקן איינדרוק אויף אלע ביייוועזנדע.

ווען דער טאלאנטפולער רעדנער האט געשילדערט די לאגע פון די יידן אין פארשידענע אייראפעאישע לענדער, האבן פיל פון פובליקום גע-וויינט.

באדאנקענדיק דעם רעדנער אין נא-מען פון דער גאנצער וואלפאראי-סער קהלה האט דער פרעזידענט ד"ר כ. וויינשטיין איינגעלאדן די דע-לעגאציע פארנעמען פלעצער בא שיין סערווירטע טישן, וואו בא געטראנ-קען און פארבייסעכץ איז פארגעקו-מען דער קבלת פנים.

נאך א רייע באראטונגען איז צו-זאמענגערופן געווארן אויף מאנטיק א פארזאמלונג] פון געזעלשאפטליכע טוער, צוזאמען מיט דער פארוואל-טונג פון דער אוניאן איזראעליטא אויף דער דאזיקער פארזאמלונג האט דער ד"ר ארנשטאם באקאנט די ביייוועזנדע מיטן כאראקטער און סי-סטעם פון דער טעטיקייט פון דער ארוועלטליכער ארגאניזאציע ,היאס-יקא-עמיגדירעקט' און די יסודות אויף וועלכע עס ווערט איצט געשאפן דער אימיגראנטן שוין קאמיטעט אין סאנטיאגא מיט א סוב קאמיטעט אין וואלפאראיסא.

נאך א קורצע דיסקוסיע איז מען צוגעטרעטן צו די וואלן פון א וואל-פאראיסער סוב-קאמיטעט, וועלכע האבן געגעבן די פאלגנדע רעזולטאטן:

פרעזידענט: י. סמירנאוו
סעקרעטאר: י. האלפערין
קאסירער: פ. שאפירא
וואקאלן: מ. אבראמסאן
מ. כוסיד.

דער ה' כ. וויינשטיין האט אין נאמען פון אוניאן איזראעליטא צו-געזאגט די פולע שטיצע דעם קאמי-טעט, וועמען מען גיט א פלאץ פאר א סעקרעטאריאט אין דער געביי-דע פון דער קהלה.

נאך דער פארזאמלונג איז פארגע-קומען לכבוד דעם ד"ר ארנשטאם א באנקעט ביי וועלכע די פארזא-מלטע האבן פארבראכט ביז שפעט נאך האלבע נאכט.

אזוי ארום איז די מיסיע פון ד"ר ארנשטאם אין וואלפאראיסא גע-קרוינט געווארן מיט גרויס ערפאלג.

קארעספאנדענט

די רעדאקציע און אדמיניסטראציע פון „אונזער לעבן"

באגריסן הארציק דעם רעדאקציאנס-קאלעגע

ה' י. דראפקין

צו זיין געזונט ווערן נאך א שווערער אפעראציע וואס ער האט דורכגעמאכט.

L'HIVER
Huérfanos 1016
Santiago

CASIMIRES Y PAÑOS SEDAN
mejores clases a precios módicos.
JACOBO STEINSAPIR
BANDERA 537, TERCER PISO
SANTIAGO

FABRICA DE MUEBLES
"LA ESMERALDA"
de ANDRES GOLDFARB
Especialidad en muebles finos, instalaciones de negocios y oficinas.
FACILIDADES DE PAGO
Serrano 309 - Tlf. 64390
SANTIAGO

אונזער לעבן
פרייטיק דעם 5-טן יוני 1931

שלום. (זאל איך דאס ווארט ניט דערעסן)

שלום האב איך פיינט — זאגט עס דוכט, פרין ערגעין —. ווייל שא-שטיל איז אין דער פינסטערניש פון דער נאכט, שא-שטיל איז אויפן בית-עולם, שלום מאכן צווישן זיך גנבים, ווען זיי גייען אויספירן זייער פלאן.

דארט וואו עס איז דא לעבן, באוועגונג, מוז אויך זיין קאמף, קאנפליקט.

מיר זאגן דאס אנטקעגן דעם, וואס די ארטיקלען פון י. ד. און מ. ר. פון לעצטן נומער „אונזער לעבן" האבן ארויסגערופן בייז-בלוט, ביי אייניקע פון אונזערע געזעלשאפטלעכע טוער. איבערהויפט ביי די רודפי-שלום'ניקעס.

סטייטש, שרייען זיי, אין דער צייט וואס מיר זוכן דעם שלום, גייט מען ניט ארויס מיט קיין פאלעמישע ארטיקלען! מיר דארפן דא איינמאל פאר אלע מאל קלאר מאכן, אז מיר זוכן דא ניט צו מאכן קיין פירוד-הלבבות און האבן קיין אינטערעס ניט צו זייען קיין האס אין אונזער געזעלשאפט, מען טאָר דאך אבער ניט פארבייטן דעם אמתן באגריף פון דעם ווארט שלום, מיט דעם ארט שלום פון געבן די האנט דעם פארברעכער, פון נאכט-שטילקייט, בית-הקברות רואיקייט. עס וואלט פשוט לעבערלעך געווען, אז למען-השלום זאל אזא כלל-טוער ווי י. ד. וואס האט אין משך פון קארגע 20 יאר געאפפערט אזוי פיל צייט און ענערגיע פאר אונזער געזעלשאפט און איז איינער פון די פיאנערן פון „סירקולא' וועלכער איז גלייכצייטיק א קאלעגיום-מיטגליד פון אונזער רעדאקציע, זאל ניט קענען ארויסזאגן פריי און דער עפנטליכקייט זיין מיינונג וועגן ענינים, וואס איז שייך דעם לעבן פון ‚סירקולא', וואס איז?: עס וועט שאדן צום שלום.

און נאך לעכערליכער זיינען די טענות קעגן מ. ר.: ווי קומט אזא, וואס איז אזא קורצע צייט אין לאנד ‚זאגן דעות'? מיר יידן, וואס זיינען אומעטום גרים, איבערהויפט אין טשילע, וואו מיר האלטן נאך ביי דער ערשטער גענעראציע, ווילן ניט ליידן ווען מען גיט עס אונז צו שפירן, און צווישן זיך האלטן מיר די פינגער פון די הענט און ציילן, ווער עס איז דא מער וואכן, אדער חדשים אין לאנד.

וואס זאלן מיר טאן, אז מ. ר. האט זיך אין עטלעכע חדשים בעסער אריענטירט וועגן דעם היגן לעבן אונזערן, ווי אנדערע, וואס זיינען שוין דא 20 יאר?

„אונזער לעבן" וועט רעאגירן אויף יעדער געזעלשאפטלעכע דערשיינונג און וועט עס געוויסנהאפט אפשאצן, נישט קוקנדיק אויף קיין תרעומות פון וועלכן צד זיי זאלן ניט קומען.

און די תרעומות-האבער, די וואס זיינען ניט מסכים מיט אונזערע מיינונגען, דערקלערן מיר ניט קיין קאמף, נאר מיר עפענען זיי פריי אונזער טריבונע, זאלן זיי קומען מיט זייערע מיינונגען.

י. פ.

לייענט און פארשפרייט „אונזער לעבן"

מ. ריזענבערג.

ערב דעם באזעלער קאנגרעס.

קיים א מאנאט צייט פעלט אונז צו דער דערעפנונג פון דעם 17-טן ציוניסטישן קאנגרעס אין באזעל. קיים איין מאנאט פעלט, ווי די בעסטע פון דער ציוניסטישער וועלט וועלן זיך צונויפקלייבן און וועלן אנהייבן צו זוכן וועגן, ווי ארויסצופירן דעם ציוניסטישן וואגן פון דער בלאטע, אין וועלכער ער איז א דאנק דער אונגעלונגענער פירערשאפט פארקראכן.

שווערע אויפגאבן שטייען פארן 17 ציוניסטישן קאנגרעס. און נישט איבערטריבן וועט זיין, ווען מיר וועלן זאגן, אז אין אזא ערנסטע סיטואציע, ווי איצט, האט זיך דער ציוניזם נאך קיינמאל נישט געפונען. מען וועט דארפן אויפן קאנגרעס אונטערפירן א ביטערן סך-הכל פון דעם אלטן רעזשים און קלאר פארמולירן דעם נייעם קורס, וועלכער וועט דארפן פארטרעטן די אלטע און באנקראטירטע סיסטעם.

איינע פון די וויכטיקסטע אויפגאבן, וואס שטייען פארן קאנגרעס, איז רעווידירן די באציהונג פון ציוניזם צו דער אזוי גערופענער יידישער אגענץ. עס האבן זיך פאלקאם באשטעטיקט אלע ספקות, וועלכע זיינען ארויסגעזאגט געווארן מצד די רעוויזיאניסטן בנוגע אט דער אינסטיטוציע. אין ווייען און ליידן איז זי געבארן געווארן, און זי האט זיך ארויסגעוויזן הייקערדיק פון אנפאנג אן. אלע חשדים, אז מען וועט נישט קענען איבערארבעטן דעם אמארפנעם מאטעריאל פון די יאהודים און וועקן ביי זיי אן אמת ווארעמע באציאונג צו דער אויפבוי ארבעט אין ארץ ישראל, מאכן זיי כאטש אויף 50 פראצענט ציוניסטיש, האבן זיך פארווירקליכט. און עס האט זיך ארויסגעוויזן, אז אונזער ציוניסטישע שטימע קען צו זיי אפילו נישט דערגרייכן. און געלט זין האבן זיי אבסאלוט נישט ערפילט די געלייגטע אויף זיי האפנונגען, און די הכנסות פון די קאמפיינס זיינען אין די יאהודים לענדער געפאלן. און וועגן די פאליטישע שריט פון דער יידישער אגענץ איז שוין בעסער גארנישט צו דערמאנען: עס איז נאך צו פריש אין זכרון דער גלענצנדער ענטפער פון דעם זייער גוטן באנקיר, זייער גוטן פילאנטראפ, אבער זייער שלעכטן ציוניסט וואַרבורג אויף פאספילדס אנפראגע וועגן פארלאמענט אין א"י.

דער 17 קאנגרעס וועט מוזן פארמולירן קלאר און דייטליך זיין שטעלונג צום איינפירן א פארלאמענט אין א"י. ער וועט מוזן נאך א מאל באשטעטיקן, אז א פארלאמענט אין א"י אין איצטיקן מאמענט באדייט די פאלקאמע ליקווידאציע פון באלפור דעקלאראציע און ציוניזם בכלל. עס וועט מוזן אונטערגעשטראכן ווערן, אויף וויפיל א פארלאמענט וואלט געווען אנטי דעמאקראטיש לויטן מהות און עצם פון דעמאקראטיע. און אן שום קווינקלענישן און רחמנות, וועלן אלע עלעמענטן אין ציוניזם, וועלכע פארנעמען א צווייטיקע פאזיציע אין אט דער פראגע, וועט מוזן עלימינירט ווערן פון וואס פאר עס איז אנטייל אין דער ציוניסטישער לייטונג. די סכנה איז צו גרויס און וואקלענישן זיינען צו געפערליך.

דער קאנגרעס וועט דארפן געפינען די ריכטיקע וועגן, כדי צו ווירקן אויף ענגלאנד, אז זי זאל איינפירן א קאלאניזאטארישן רעזשים אין א"י. דער מאנדאט איז איבערגעגעבן געווארן ענגלאנד, נישט אלס סופערארביטער צווישן יידן און אראבער. עס זיינען נאך אבסאלוט נישט אויסגעשעפט געווארן אלע מיטלען, כדי צו ווירקן אויף ענגלאנד, מען האט נאך גענצליך נישט אויסגענוצט דעם וועג צו שאפן אן אינטערעסמענט פון גרויס-בריטאניען אין

A LA VILLE DE NICE S. A. Huérfanos 940

ליקווידאציע פון מענער ארטיקלען
שליאפעס, טראכטעס, סאברעבאטאדעס, העמדער קאמיסעטעס,

קאלסאנסיושאס, שקארפעטן, קארוואטן
אויף די ביליקסטע פרייזן!

A LA VILLE DE NICE S. A. — HUERFANOS 940

VIDRIERIA Y FABRICA DE MOLDURAS y MARCOS

De Mauricio Rimsky

LA NORTE AMERICANA

M. R.

SAN PABLO 3034-38

Cas. 1358 - Teléf. 106, Yungay

Santiago

GMO. ARENSBURG

Seguros de Vida

Representante de "El Sol del Canadá"

(Montreal, Canadá)

Teléfono 60453 Bandera 131

Casilla 3185

La Biblioteca del Círculo Israelita

SE ENCUENTRA A DISPOSICION DE TODOS LOS MIEMBROS DE LA COLECTIVIDAD, SEAN O NO SOCIOS DE LA INSTITUCION : : : :

DIARIAMENTE DE 6 A 8 P. M.

Domingos y festivos de 10 A. M. a 1 P. M.

SASTRERIA FAIVOVICH

M. y E. FAIVOVICH

Ahumada 107-Tel. 86760

SANTIAGO

Gran Mueblería "La Universal"

de Svigilsky y Slachevsky

CATEDRAL 1131 - STGO.

CASILLA 289 - TELEF. 87586

FABRICA DE TEJIDOS DE PUNTO

de Jacobo Pilowsky

SANTA TERESA 632

TRABAJOS EN SEDAS Y LANA A PRECIOS MODICOS

PELETERIA Blanco Encalada

DE ISIDORO JAIMOVICH

DELICIAS esq. Dieciocho

SANTIAGO

SASTRERIA PETIT PARIS

SELMIK & SCHULSINGER

COMPAÑIA 1302

TELEFONO 61579

Artículos para Caballeros

LA VICTORIA

GULAGOVSKY y TALESNIK

Fabricantes e importadores

ARTICULOS PARA MONTAR

Fábrica de tejidos de punto

Delicias 2551-2555-2539

TELEF. 87605 - SANTIAGO

BUSCA UD...

¿BUENA COMIDA? ¿PIEZAS EXCELENTES? ¿PRECIOS REDUCIDOS?...

Recurra a la

Casa Residencial de Natalio Stein

CATEDRAL 2029 SANTIAGO

TELEFONO 63194

בוכהאנדלונג „יידיש"

LIBRERIA "IDISCH"

de JOSE GOLDCHAIN

GALVEZ 312, casita 4 — SANTIAGO

Representante de "Caras y Caritas" "Mundo Israelita", "Ediciones Argentinas", de Manuel Gleizer : :

Surtido completo de libros en idisch y castellano

פאלשטענדיקער אויסוואל פון

יידישע און שפאנישע ביכער:

העברעאישע און יידישע לערן ביכער א. א.

GRAN SASTRERIA "BERLIN"

ELIAS IZIKSON

Gran surtido de casimires importados - Ternos finos sobre medida y abrigos

CONDICIONES VENTAJOSAS

MONEDA 884, entre Estado y S. Antonio - Telf. 64763

CIRCULO ISRAELITA

SERRANO 2[illegible] [illegible] 88076

[illegible] [illegible]neral:

[illegible] 12 hs. Tarde de 17 [illegible]

SOLO VENDEMOS ARTICULOS DE LA MEJOR CALIDAD A LOS PRECIOS MAS BAJOS

AHUMADA ESQ. MONEDA

Teléfono 89735

אונזער לעבן

וואכן-אויסגאבע פאר נאציאנאל-געזעלשאפטלעכע פראגן

ערשיינט אלע פרייטיק

רעדאגירט פון א קאלעגיום.

רעדאקציע און אדמיניסטראציע
EYZAGUIFRE 1115
Teléfono 88049

אבאנאמענטס פרייז
יערליך $ 24
האלב יערליך $ 12
אויסלאנד $ 30

די אדמיניסטראציע איז אפן טעגליך פון 12—9 און 6—3 נ. מ.

נומער 9. | סאנטיאגא - טשילע פרייטיק דעם 5-טן יוני 1931 | ערשטער יארגאנג

אכטונג קוענטניקעס!

מיטוואך דעם 10-טן ד. ח. 4 א זייגער ביינאכט וועלן זיך פארזאמלען אלע קוענטניקעס, אין לאקאל פון בקור חולים אוו. מאטא 624, אויף דער גרינדונגס פארזאמלונג פון

„פאריין פון קוענטניקעס"

אויפן טאג ארדנונג: פארטיידיגונג פון די עקאנאמישע אינטערעסן.

די פראוויזארישע קאמיסיע.

TEATRO IMPERIO

הײנט פרייטיק, מארגן שבת און זונטיק

וועט געוויזן ווערן

דער היסטאריש דראמא-טישער פילם

דער שענסטער פון דעם סעזאן

קאטערינא פון רוסלאנד

(שפילערייען פון א קייזערין)

דאס איז דער פילם | א שפאנענד בילד פון קאטערינא די גרויסע. א פרוי פון אויסערגעוויינליכע שיינקייט און אינטעלעגענץ וואס האט באוויזן צו ווערן פון א פשוטע מארק פארקויפערין א הערשערין איבער גאנץ רוסלאנד. | וואס איר דארפט זען